

Újabb adatok a Körös-Maros Nemzeti Park pókfaunájához

Szita Éva - Samu Ferenc - Botos Erika

Abstract

Some new data to the spider fauna of the Körös-Maros National Park: In the first two year of arachnological investigations a total of 45 of spider species have been found in the Körös-Maros National Park, including some rarities (*Metopobactrus deserticola*, *Hahnia microphthalma*).

Bevezetés

Az ország más részeihez viszonyítva tudásunk a Nagy Alföld pókfaunájáról igen szegényes. Különösen igaz ez a Körös - Maros közére. Loksa 1969-es munkájában két faj, a *Lycosa singoriensis* és a *Pardosa agrestis* előfordulását említi. Chyzer és Kulczynski (1897) óriási gyűjtőmunkája révén is csak egyetlen falu, Kunágota, került be ebből a régióból a több mint 600 magyarországi gyűjtőhelyet számláló listába.

1998-ban második éve folynak faunisztikai jellegű kutatások a Körös-Maros Nemzeti Park területén. Az 1997-es évben történt mintavételezések célja az volt, hogy megfelelő mintavételi helyeket találjunk egy hosszabb távú faunisztikai ill. ökológiai kutatássorozat megvalósításához. Az előzetes vizsgálatok alapján a Királyhegyes és Csanádalberti közt található mozaikos vegetációjú Blaskovics puszta bizonyult a legmegfelelőbbnek, 1998-ban már csak innen származó anyagokat vizsgáltunk.

Módszerek

A mintavételezések kétféle módszerrel történtek: fűhálózással (100 csapás/minta) és rovarporszívózással (Dvac, 10 lenyomás/minta). A mintavételezések 1997. szeptember. 6. és 1998. október. 14. között zajlottak.

Eredmények, javaslatok

Az összegyűjtött **2092** egyed közül **1621** volt juvenilis, melyek csak család vagy genus szintjéig lettek meghatározva. Az **471** db adult példány **45** fajhoz tartozik. A fogásadatokat az 1. táblázatban tüntetjük fel, azonban csak az adult pókegyedekre vonatkozóan, mivel a pókokat csak ivaréretten tudjuk meghatározni.

Az 1997-ben előkerült négy ritka faj (*Hahnia microphthalma* Snazell & Duffey 1980, *Metopobactrus deserticola* Loksa, 1981, *Bathyphantes similis* Kulczynski, 1894, *Crustulina sticta* (O.P.-Cambridge, 1861) közül 1998-ban kettőt sikerült ismét megtalálni. Az egyik a *Metopobactrus deserticola* volt, ami sajnos nem fordult elő olyan tömegesen, mint a tavalyi évben. 1997-ben bukkant fel először Magyarországon a *Hahnia microphthalma*, amelyet 1998-ban sikerült ismét megtalálni. Mindkét évben hasonló típusú habitatból került elő: 1985-ben felhagyott gyep (1997) és 1958-ban felhagyott gyep (1998). Ezek a lelőhely adatok jó egyezést mutatnak az angliai előfordulásaikkal, itt ui. enyhén legeltetett meszes talajú gyeppen találták meg ezt a fajt.

Köszönetnyilvánítás

Köszönettel tartozunk Szentkirályi Ferencnek, Schmera Dénesnek és Kókai Lajosnak a munkánk során nyújtott nélkülözhetetlen segítségükért. A kutatást a Körös-Maros Nemzeti Park valamint az OTKA (Grant No. F. 17691) támogatta.

Irodalom

- Chyzer, K. and Kulczynski, L. (1891): Araneae Hungariae. Tomus I: Salticoidae, Oxyopoidae, Lycosoidae, Heteropodoidae, Misumenoidae, Euetrioidae, Tetragnathoidae, Uloboroidae, Pholcoidae, Scytodoidae, Urocteoidae, Eresoidae, Dictynoidae. Academie Scientiarum Hungaricae, Budapest.
- Chyzer, K. and Kulczynski, L. (1894): Araneae Hungariae. Tomus II, pars prior : Theridioidae. Academie Scientiarum Hungaricae, Budapest.
- Chyzer, K. and Kulczynski, L. (1896): Ordo Araneae. In: A Magyar Birodalom Állatvilága. III. Arthropoda. 33. Budapest, Kir. Magyar Term. tud. Társ.
- Chyzer, K. and Kulczynski, L. (1897): Araneae Hungariae. Tomus II. pars posterior: Zodarioidae, Agalenoidae, Drassoidae, Zoropseoidae, Dysderoidae, Filistatoidae, Calommatoidae, Theraphosoidae. Academie Scientiarum Hungaricae, Budapest.
- Kolosváry, G. (1928): Die Spinnen-Faune von Szeged (Ungarn). (Eine faunistische Studie). Acta lit. sci. Univ. Hung. 3, 41-54.
- Kolosváry, G. (1932): Die Spinnenbiosphaere des ungarländischen Pannonbeckens. Acta lit. sci. Univ. Hung. 4, 106-128.
- Kolosváry, G. (1943): Spinnenfaunistische Beiträge aus Ungarn. Fragmenta Faunistica Hungarica 6, 63-67.

- Loksa, I. (1969): A Tiszai Alföld tájegységeinek állatföldrajzi értékelése. In: Pécsi, M. (ed.) Magyarország tájfeldrajza II. 131-133,164-135,246,296,319. Budapest, Akadémiai Kiadó.
- Loksa, I. (1973): Bodenzoologische Untersuchungen in den Alkali-Waldsteppen von Margita, Ungarn. I. Untersuchungen der Arthropoden-Makrofauna, nebst Bemerkungen über die Oniscoides-Arten. Opusc. Zool. 11, 79-93.
- Loksa, I. (1981): The spider fauna of the Hortobágy National Park (Araneae). In: Mahunka, S. (ed.) The fauna of the Hortobágy National Park. 321-339. Budapest, Akad. Kiadó.
- Loksa, I. (1987): The spider fauna of the Kiskunság National Park. In: Mahunka, S. (ed.) The Fauna of the Kiskunság National Park 2. 335-342. Budapest, Akad. Kiadó.
- Miller, F. (1971): Pavouci - Araneida. In: Daniel, M., Cerny, V. (eds.), Klic zvireny CSSR, dil IV. Prag, Ceskoslovenska Akademie VED.
- Samu, F. and Sárospataki, M. (1995): Design and use of a hand-hold suction sampler and its comparison with sweep net and pitfall trap sampling. Fol. Entomol. Hung. 56, 195-203.
- Samu, F. and Szinetár, C. Bibliographic check list of the Hungarian spider fauna. Bull. Br. Arachnol. Soc. submitted,
- Snazell, R. and Duffey, E. (1980): A new species of Hahnia (Araneae, Hahnidae) from Britain. Bull. Br. Arachnol. Soc. 5(1), 50-52.
- Szelényi, G., Nagy, B. and Sáringer, G. (1974): Zoocönológiai vizsgálatok homokpusztai gyepek csévharaszi állományaiban. Abstr. Bot. 2, 47-69.
- Szinetár, C. (1995): Data to the Araneae fauna of Őrség (Western-Hungary). Savaria 22, 245-251.

1. Táblázat: Az 1997-98-as fogási adatok összesítése mintavételi hely szerint
Table 1. Results of collection in 1997 and in 1998

Család/faj	Mintvételi helyek	1	2	3	4	5*	6	7	8*	9*	10*	11	12	13
Theridiidae														
Enoplognatha oelandica (Thorell, 1875)				1										
Linyphiidae														
Araeoncus humilis (Blackwall, 1841)		4	2	1	1	4		2				1	4	
Ceratinella brevipes (Westring, 1851)		1												
Erigone dentipalpis (Wider, 1834)								1						
Erigonoplus globipes (L. Koch, 1872)													1	
Meioneta rurestris (C. L. Koch, 1836)		18	6	6	5	4	3	8				3	7	1
Meioneta saxatilis (Blackwall, 1844)				1										

Meioneta simplicitarsis (Simon, 1884)	4		4	9						1		
Metopobactrus deserticola Loksa, 1981				1	9					2	2	39
Oedothorax apicatus (Blackwall, 1850)				1		5			6		4	32
Pelecopsis parallela (Wider, 1834)											1	
Porrhomma microphthalmum (O. P.-Cambridge, 1871)						1	1				1	
Silometopus reussi (Thorell, 1871)						1					2	
Syedra gracilis (Menge, 1869)	1				2						1	
Tallusia vindobonensis (Kulczynski, 1898)			1		1							
Trichoncoides piscator (Simon, 1884)	1				2	1			1			8
Trichoncus hackmani Millidge, 1956	35	4	3				12					
Trichopterna cito (O. P.-Cambridge, 1872)	7		3		36			1			1	
Walckenaeria capito (Westring, 1861)			1									
Tetragnathidae												
Pachygnatha degeeri Sundevall, 1830			3	3		1					3	1
Tetragnatha extensa (Linnaeus, 1758)		1	8	4		1	4					1
Araneidae												
Argiope bruennichi (Scopoli, 1772)	1		1	4			4					1
Hypsosinga pygmaea (Sundevall, 1832)											1	1
Lycosidae												
Pardosa agrestis (Westring, 1861)			1									
Trochosa robusta (Simon, 1876)									2			
Pisauridae												
Pisaura mirabilis (Clerck, 1757)		2	13	1							2	1
Hahniidae												
Hahnia microphthalma Snazell & Duffey, 1980	1		1									
Hahnia nava (Blackwall, 1841)	14	4		3								
Dictynidae												
Cicurina cicur (Fabricius, 1793)									1			
Liocranidae												
Phrurolithus festivus (C. L. Koch, 1835)				1								
Clubionidae												
Cheiracanthium pennyi O. P.-Cambridge, 1873				1								
Clubiona diversa O. P.-Cambridge, 1862	1	1										

